Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Mariborski Večernik »JUTRA«

Leto III. (X.), štev. 95 Maribor, petek 26. aprila 1929

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Masaryk o šolski reformi

Te dni je v Pragi končala svoje delo anketa za šolsko reformo, sklicana od češkoslovaškega ministra prosvete, na kateri so pod predsedstvom prosvetnega ministra dr. Štefaneka sodelovali najodličnejši strokovnjaki republike. Koncem ankete je predsednik Masaryk podal značilno izjavo, v kateri je formuliral glavne vidike šolske reforme. Njegove misli veljajo nele za šolsko reformo v ČSR, ampak ravno tako pri nas in povsod drugod. Med drugim je izjavil:

Šolska reforma pomeni ustvarjanje organske zveze med starim in novim. Danes je tudi že za deco avtomobil, aeroplan, radio in telefon vsakdanja prikazen. Šola se mora nujno prilagoditi napredku v vseh strokah. To je mogoče na dva načina: z redukcijo starega naučnega materijala, ki ga je treba deloma dopolniti z novim materijalom, ter z izboljšanjem naučne metode.

Masaryk ni za izključenje latinskega jezika iz srednjih šol, ker ima ta jezik mnogo neprecenljivega naučnega in literarnega bogastva ne samo iz rimske dobe, ampak tudi iz srednjega veka ter celo iz novejše dobe. Lahko se pa doseže, da se učenci hitreje priuče temu jeziku. Gre v prvi vrsti zato, da se učencu raztolmači vsa kulturna vsebina tega jezika in onega, kar je v njem napisano, ker je v mnogih slučajih to osnova današnje civilizacije. Tako se bodo učenci bolj zanimali za ta jezik. Pri izbiri klasičnega čtiva (to se tiče tudi starogrškega jezika) lahko pridejo v poštev tudi drugi pisatelji razen onih, ki so že tradicijonalno vpeljani po gimnazijah.

Šolska reforma pa mora biti v gotovem pogledu tudi reforma učiteljstva. Moderna šola ne sme biti leglo birokracije, ona mora ustvarjati značaje in iti za splošno izobrazbo. Materijal se mora bolj približati duši mladega človeka današnje dobe. V ostalem pa reforma ne more obstati samo pri srednji šoli, ampak se mora raztegniti tudi na visoke šole. Tudi tam je potreben modernejši duh in več živahnosti. Dijak mora uvideti, da se uči za življenje, a ne za šolo. To se tiče n. pr. v prvi vrsti pravnikov. Danes so ustvarjene mnoge nove vrste prava, ki so v centru mednarodnih interesov. Spominjam tu samo na zrakoplovno pravo. Reforma pa je potrebna tudi na drugih fakultetah. Na prirodoslovni in medicinski fakulteti morajo profesorji razumeti, da je danes knjiga — bodisi privatno bodisi v javnih knjižnicah — vsakomur dostopna. Vseučilišče pa mora dati mnogo več, nego je v dobrih knjigah. Velikega pomena bi bilo ne le razširjenje zbirk in laboratorijev, ampak tudi naučni filmi in ekskurzije [illegible] emstvo.

Masaryk končno opozarja, da tre- [illegible] novo in moderno od dobe efemernosti. Tudi je treba imeti na umu, da se šole ne smejo zanimati samo za praktično stališče. Glavna zahteva ostane, da se dijak nauči misliti, da se znajde v naučno metodo mišljenja, kar edino mu bo v življenjski praksi omogočilo, da z [illegible] pehom obvlada vsak duševni problem. A šola je prvi korak v življenje, zato se mora čimbolj približati življenju.

Koliko zlatega zrnja je v teh kratkih besedah velikega očeta ČSR tudi za naše razmere.

Maribor — letalska postaja

PODALJŠANJE ZRAČNE PROGE BEOGRAD - ZAGREB - GRADEC PREKO MARIBORA. — NOVE VAŽNE PROGE V PROJEKTU.

BEOGRAD, 26. aprila. Med zrakoplovnimi družbami Jugoslavije, Avstrije in Francije so se vršila na Dunaju že dalj časa pogajanja za sklenitev skupne konvencije. Šlo je zlasti za podaljšanje zračne prometne proge Beograd—Zagreb—Dunaj s severnimi in zapadnimi centri. Kot delegat jugoslovanske zrakoplovne družbe je odpotoval danes g. Hodjera na Dunaj, da podpiše pogodbo.

Pogodba predvideva zaenkrat podaljšanje proge Beograd—Zagreb—Gradec preko Maribora, pozneje pa se bo izvršil še priključek na Prago, Berlin, Varšavo in Budimpešto, dočim se bo v Gradcu izvedla najbrže priključitev na progo Dunaj—Benetke. Letališče v Mariboru bo gotovo najbrže do junija in bo imel tako Maribor najkrajšo in najhitrejšo zvezo z Zagrebom in Beogradom ter z evropskimi središči.

V načrtu so dalje še sledeče zračne proge: Beograd—Skoplje, Beograd—Sarajevo, Beograd—Split, Beograd—Subotica. Ako se bo dobilo v Ljubljani primerno letališče, potem dobi tudi ona trikotni priključek z Mariborom in Zagrebom.

Eksplozije in požari

SILEN POŽAR V TVORNICI ZA SVINČNIKE V NURNBERGU. — TEŽKE ČHOVEŠKE ŽRTVE. — VOJNA EPIZODA V MIRU.

NURNBERG, 26. aprila. V tukajšnjih Marsovih tvornicah za svinčenke je nastala v tretjem nadstropju nekega poslopja iz neznanih vzrokov eksplozija, ki je izzvala v istem hipu tudi silen požar. Požar je objel ves oddelek v tretjem nadstropju s tako naglico, da se 32 tamkaj zaposlenih oseb, 30 delavk in 2 delavca ni moglo več rešiti. Nekateri so skakali kot žive bakle na prosto, ostali pa so počakali v dvoranl. 8 delavk je zgorelo, 9 jih je dobilo tako težke opekline, da se bore s smrtjo, ostale pa so dobile močne opekline. Požar je napravil ogromno materijalno škodo. Razen dragocenih strojev so zgorela namreč tudi velika skladišča blaga.

FRANKFURT, 26. aprila. V bližini Strasbourga leži vas Rimbach, ki je spadala v svetovni vojni v pravo frontno območje in je tedaj trpelo zlasti vsled neprestanega artiljerijskega ognja. V bližnjih gozdovih je kljub marljivemu iskanju s strani vojaških oblasti ostalo še mnogo neeksplodiranih granat in plinskih projektilov.

Včeraj je nastal iz dosedaj še nepojasnjenih vzrokov gozdni požar, ki se je vedno bolj razširjal in ogrožal vso vas, posebno še, ker je bilo vetrovno vreme. Radi v gozdu skritih granat so bila seveda vsaka reševalna dela že vnaprej izključena in tako prebivalstvu, katerega se je polastila velika panika, ni preostalo nič drugega, kakor da je pobralo vse, kar je moglo in potem zbežalo iz vaši.

V gozdovih, kjer je razsajal požar, je treskalo in grmelo kakor v najhujšem zaklopnem ognju. Granate so eksplodirale med strahovitim bobnenjem in plin, gnan od vetra, se je valil proti izpraznjeni vasi. Prebivalci so oddaleč in brez moči opazovali strašni prizor razdivjanega elementa, ko je veter nenadoma izpremenil smer in je bila s tem vas rešena sicer sigurne propasti. Škoda v gozdovih znaša na milijone frankov.

Stanovanjski zakon bo objavljen jutri

BEOGRAD, 26. aprila. Davi je minister za socijalno politiko, dr. Drinković, predložil novi stanovanjski zakon kralju v podpis. Novi zakon bo objavljen jutri v uradnem listu.

57 ur v zraku

FRIEDRICHSHAFEN, 26. aprila. Zrakoplov »Graf Zeppelin«, ki se je v torek dopoldne dvignil na drugo sredozemsko potovanje, je davi ob 10.35 po 57urnem neprestanem vztrajanju v zraku zopet srečno pristal v Friedrichshafenu.

Četaško gibanje ob naši meji

BEOGRAD, 26. aprila. »Vreme« poroča iz Skoplja: V zadnjih dneh je opažati ob bolgarski meji živahno delovanje makedonskih komitašev, ki se najbrže pripravljajo na običajne pomladanske vpade na ozemlje naše države. Komitaši zahtevajo od bolgarskega obmejnega prebivalstva, da popravi vse k meji vodeče ceste in da skrbi tudi za prehrano komitašev. Koncentracija tolp na važnih mejnih točkah se je že pričela.

Velika tatvina na Teznu.

V tovarni »Metro« na Teznu so pred tremi tedni prišli na sled veliki tatvini. Opazili so, da manjka v skladiščih 750 kg brona in 300 kg svinca, niso pa mogli niti izslediti niti osumiti drznih tatov. O zadevi je bila obveščena studenška žandarmerija, ki je uvedla energično preiskavo. Svinec, ki je izginil v tovarni, je našla v gramozni jami na Teznu, dočim so bron tatovi prodali nekemu trgovcu. Prvotna poizvedovanja o storilcih niso imela uspeha, končno pa se je orožnikom vendar posrečilo, da so prišli na sled pravim grešnikom. Aretirana sta bila delavca J. T. in I. T. ki sta tatvino takoj po aretaciji priznala. Tovarna je bila oškodovana za 13.000 Din, vendar škoda ne bo tako občutna, ker bo dobila večino pokradenih kovin nazaj, dočim se bosta uzmoviča morala zagovarjati pred sodiščem.

Nehvaležni »cirkuški« sluga.

Posestniku vrtiljaka Francu Tomacu, ki je prezimoval letošnjo zimo v studenškem pratru, sta se izkazala v Studencih najeta pomočnika, kot zelo nehvaležna uslužbenca. Po Jožefovem semnju je Tomac odrinil s svojim vrtiljakom in gugalnico v prostrani svet z dvema pomočnikoma, ki sta si kmalu pridobila njegovo zaupanje. Ko pa se je potujoče zabavišče ustavilo v Celju, sta minuli petek izginila oba pomagača. Toda spretni ravnatelj je najel nove moči, ki so se delu kmalu privadile. Njegovo presenečenje pa je prikipelo do vrhunca, ko je opazil, da mu manjka kovčeg, ki mu je služil kot tresor, v katerem je hranil svojo imovino in vse dragocenosti svoje rodbine. Takoj je uganil, kaj pomeni tajinstveno izginotje njegovih studenških pomagačev, ki sta ga zapustila brez slovesa. Kovčeg je našel v bližnjem grmu, toda razbit in prazen. 1500.— Din je izginilo, zlata ura, zapestnice in verižice, ki so postale za tatove usodne. Tomac je o stvari obvestil orožniško postajo v Studencih, ki je še istega dne aretirala osumljenca, ki je tajil soudeležbo. Toda pri preiskavi ga je izdala delavska knjižica, ki je bila pred tatvino zaklenjena v dragocenem kovčku. Tako sta bila uzmoviča primorana priznati, da so se dragocenosti in denar prijele njiju. Žandarmerija ju je oddala okrožnemu sodišču, ki ju je odpremilo v Celje, kjer se bosta zagovarjala. —

Drzna vlomilka.

Vlomilske sposobnosti in spretnosti so se doslej pripisovale le moškim, toda v dobi splošnega osamosvojevanja in enakosti so se vlomilsko pričele udejstvovati tudi ženske. Najnovejši slučaj so v sredo ugotovili na Teznu. Pri zasebnici Mariji Bregant je prezimovala Ivana Ovčar, ki je bila že okrog 15 krat kaznovana radi manjših tatvin in potepuštva. V hiši svoje dobrotnice je bila dobro znana in o vsem poučena. Vedela je, da hrani Bergantova prihranjeno gotovino v izbi v velikem kovčku, čegar ključ hrani pod preprogo. Ko v sredo popoldne Borgantove ni bilo doma, se je prikradla k njeni hiši, razbila steklo v oknu, ga odprla in zlezla v stanovanje. Odklenila je kovček in odnesla 350 Din gotovine ter z malima otrokoma odšla proti Hočam. Poizvedovanja so doslej ostala brezuspešna, vendar se dolgo z deco ne bo mogla umikati oblastim. K pogostim tatvinam jo pač silijo bedne razmere, ki jih mala nezakonska otroka še bolj grenita. —

Zelo zanimiv prizor

se je včeraj popoldne nudil pasantom Aleksandrove ceste. Neki postrežček, lastnik dvokolesa, je prišel na originalno idejo, da vpreže v njega — svojo cizo. Bicikelj je tedaj imel funkcijo pravcatega traktorja, ki je vlekel postrežčkovo cizo popolnoma pravilno in še v razmeroma naglem tempu v splošno začudenje vseh, ki so ta prizor s strahom opazovali. Naši ljudje so res iznajdljivi in medtem, ko opravljajo praktično delo, še skrbe za smeh in zabavo promenadnih radovednežev. —

V zakonu.

Ona: »Vedno bolj neznosen postajaš. Kmalu ne bo več mogoče živeti s teboj!«

On: »Kedaj?«

Nemški kabaretni nastopi

IZZIVANJE NEPRESTANIH INCIDENTOV. - »KULTURTRÄGEREI« V NOVI OBLIKI.

Naš Maribor ima že nekaj let izredno srečo, da more pozdravljati v svoji sredini vedno nove »umetnike«, ki osrečujejo goste raznih kavaren in sličnih lokalov s svojimi »umetniškimi« nastopi. Najbolj čudovito pa je, da so ti »umetniki« skoraj brez izjeme vsi Nemci in so seveda samo nemški tudi njihovi nastopi. Dasiravno so ti artisti po veliki večini taki, ki so bili drugod, posebno pa v svoj domovini, že »izranžirani«, jim plačujejo lastniki naših lokalov za njihovo »umetnost« lepe denarce, s katerimi bi lahko nudili svojim gostom tudi kaj boljšega, pred vsem pa tudi kaj našega in ne samo tujega.

Prva leta, ko so se taki nastopi uvedli, smo videli in slišali vsaj včasih kakšnega Rusa ali drugega Slovana, in bilo je med njimi tudi nekaj ne baš najslabših, v zadnjem času nas pa osrečujejo samo Nemci, in to večinoma s tako bedastimi »vici« in neumetniško-diletantskimi nastopi, da nam je dopuščanje takih produkcij naravnost v sramoto. Če mislijo ti ljudje, ki prihajajo k nam, da smo dežela nekulturnih divjakov in da je za nas dobra že prav vsaka »šmira«, bi se morali vsaj tisti, ki jih najemajo, zavedati, da je Maribor kulturno središče kulturne pokrajine. Včasih so Nemci prihajali k nam vsaj kot ljudje na svojem mestu in so svojo »kulturträgersko« misijo vršili dostojno, ker so se zavedali, da jim sicer ne bo nikoli mogoče doseči onih ciljev, katere so zasledovali. Danes pa prihajajo njihovi reprezentanti iz tistih vrst, ki so njim samim v sramoto. Take »Kulturträgerei« ne maramo in jo zato odločno odklanjamo!

Nastopanje teh artistov pa ne žali samo stanja naše kulture, ampak tudi naš nacijonalni ponos in daje raznim temnim elementom neprestano priložnost za manifestiranje svoje mržnje do vsega, kar je naše, slovensko in jugoslovansko. Že v načinu, kako ti elementi aklamirajo te »umetnike«, je jasno izražena ta manifestacija. Kajti, kadar pride slučajno do nastopa tudi kdo drugi, ki ni Nemec, aklamiranje po navadi skoraj izostane.

Vsled škandaloznega nastopanja teh artistov, ki apelirajo na neumnost svojih gledalcev in poslušalcev in vsled izzivanja njihovih oboževalcev, je prišlo že neštetokrat do mučnih incidentov, ki so imeli često za posledico tudi nastop policije in prenočevanje pri »Grafu«; zato bi bilo na vsak način potrebno, da bi se uvedla nad temi tujci, ki prihajajo k nam z onstran meje, najstrožja kontrola. Često se namreč dogodi, da čita človek na programu, da bo nastopila ruska plesalka z ruskimi narodnimi plesi, nazadnje se pa izkaže, da je tista Rusinja z lepim ruskim psevdonimom kakšna bivša služkinja iz dunajskega predmestja. Če se taki nastopi že ne dajo popolnoma preprečiti, naj se vsaj zahteva od lastnikov lokalov, da smejo v bodoče najemati samo res prave artiste in v prvi vrsti samo Slovane.

Skrajni čas je že, da neha biti Maribor zatočišče raznih izgubljenih eksistenc iz predmestij Dunaja, Gradca itd., ker ni to samo v interesu nas, ampak tudi v interesu resničnih nemških umetnikov in resnih artistov. Saj naposled tudi njim ne more biti vseeno, kakšno mne nje ustvarjajo ti ljudje o nemški oderski in kabaretni kulturi v zunanjem svetu!

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Petek, 26. aprila ob 15. uri »Romeo in Julija«. **Dijaška predstava.**

Sobota, 27. aprila ob 20. uri »Tat«, ab. A. **Gostovanje ge. Vike Podgorske in g. Hinko Nučiča.**

Nedelja, 28. aprila ob 15. uri »Tat«. Kuponi. Gostovanje ge. Podgorske in g. Nučiča. — Ob 20. uri »Jesenski manever«. **Kuponi. Gostovanje gdč. Lubejeve in g. Bratuša. Zadnjikrat.**

Pondeljek, 29. aprila. Zaprto.

Torek, 30. aprila ob 20. uri »Poljska kri« ab. A. Kuponi, **Gostovanje g. Neraliča.**

Ponovno gostovanje ge. Podgorske in g. Nučiča. Ker je imela premijera »Tata« tako ogromen uspeh, se gostovanje ponovi v soboto za ab. A, v nedeljo popoldne pa za okoličane, da si tudi oni lahko ogledajo to izredno efektno in izvrstno uspelo predstavo.

Gostovanje g. Podgorske in in g. Nučiča v „Tatu"

Bernsteinov »Tat« je tipičen odrski komad, brez idejne vsebine, pisan očitno za neko igralko. Zato so vse uloge razen Marije Louise samo orisane in tudi zarisane kakor Voysin, ki proti koncu ne daje dovolj pojasnila o prepričanju, da ni bilo ničesar med njegovo ženo in Fernandom. Komad pa daje priliko, da igralec razvije vse svoje znanje.

One, ki trde, da Maribor nima zadosti publike za gledališče in da se publika ne zna razvneti, je ga. Podgorska postavila na laž. Gledališče je bilo nabito polno in aplavz frenetičen. Po pravici. Podgorska je tragedinja velikega formata. Usoda ji ni storila usluge, da je hči malega naroda. Brez dvoma je največja slovenska igralka. Kar govoričimo o doživljanju, o prepričevalni igri itd., to postaja pred njeno igro malenkostno in smešno. Kajti njena igra preha'a že preko iluzije v resnično življenje, v popolno izločitev svoje osebnosti in sugestivno oživotvoritev one osebe, ki je na odru. Igra izgubi svoj mimičen značaj; to ni več rutina, tehnika — to so naturni izrazi velikega življenja, dvignjenega v sijaj umetnine. Podgorske je sama duševnost, vibracija in reakcija na najrahlejši vpliv okolice. Skratka, napiše se lahko ona velika beseda, ki sicer človeku noče in ne more izpod peresa, da je Podgorska ena onih redkih umetnic po božji milosti. Razveseljivo je, da po dolgem času spet inklinira v domovino. Stalna gostovanja v Ljubljani bodo le obogatila naše gledališko umetniško življenje, upamo pa, da se bo včasih oglasila tudi pri nas, odkoder je izšla.

Mojster Nučič temelji v šoli svoje mladosti v najboljšem pomenu besede. Tam ima igra glavne junake in igralec glavne uloge. Te so klasificirane ko v operi tenor, bas, alt itd. po karakternih ulogah, ljubimcih, komičnih starkah itd. Središče igre je junak v glavni ulogi. Igranje gre v realistične detajle; distinguiran nastop, lepa odrska pojava, simpatičen glas, prijetno obnašanje, vse to so tipični znaki Nučičeve dobe. Danes namestu glavne uloge in junaka stopa ideja: igralci se univelirajo, teče drama ideje, osebe jo samo nosijo, njih drama je v drugi vrsti paralela. Še je važen značaj, a nalogo ima, izraziti ono karakteristiko, ki v svoji skupnosti ustvari poduhovljen tok igre, dramo ideje. Bleščeči fenomen igralca postaja le oddajalna postaja ideje.

Gosp. Nučič je bleščeč igralec v sila efektni igri, rafinirani v vseh detajlih, a nudi manj notranjega doživljanja.

Fernand g. Rakuša je dostojen partner g. Podgorski. Njegova igra je bila tako diskretna, fina, umerjena, uprav kabinetna, obenem tako globoka in presrčna, da lahko šteje te uloge med svoje najboljše. Njegova soigra s Podgorsko je bila intimna in gorka.

Gosp. Grom je bil, kakor vedno, do vrhunca dober, tam pa je prelomil. Ga. Bukšekova ni imela prilike za močnejše izraze.

Želeli bi videti gosta v kaki idejno močni stvari. M. Šnuderl.

Tri nove zvonove so dobili

pri Sv. Jurju ob Pesnici. Posvečenje bo izvršil pomožni škof g. dr. Tomažič v nedeljo dopoldne. Ker je interes naših nedeljskih izletnikov osredotočen na severno mejo, objavljamo, da se bo vršil do Sv. Jurja avtobusni promet za to priliko po sledečem redu: Odhod iz Maribora, postajališče Grajski trg — hotel »Črni orel« ob ½8. zjutraj ter ob 1. popoldne. Nazaj od Sv. Jurja ob Pesnici prihaja že ob 4. in 6. zvečer. Po potrebi bo za izlet na severno mejo priključeno temu prometu še več avtobusov. —

Mariborski in dnevni drobiž

Izredna seja občinskega sveta mariborskega

se bo vršila v torek, 30. t. m. Na dnevnem redu je samo volitev 3 članov, ki jih pošlje mariborski občinski svet v komisijo za odmero pridobnine.

Gradbeno gibanje v Mariboru.

Na včerajšnji seji mariborskega mestnega sveta so bila izdana sledeča nova gradbena dovoljenja: Josip Hutter et Komp. gradba tvornice klotov v Moterjevi ulici v Melju; I. mariborska tvornica pletenin — gradba tvorniškega poslopja v Klavniški ulici; Ivan Trpin, Vetrinjska ulica, naprava steklene strehe nad izložbami in pokritje dvorišča s steklom; Franc in Tusvelda Soklič — gradba enonadstropne stanovanjske vile v Koserjevi ulici 38; Oton Jurše — gradba provizoričnega lesenega prodajalnega paviljona na Meljski cesti št. 2. —

Zadušnica za Zrinjskega in Frankopana.

Pododbor Matice hrvatske v Mariboru priredi dne 30. t. m. na dan obletnice mučeniške smrti hrvaških velikanov, bana Petra Zrinskega in kneza Krsta Frankopana, slavnostno zadušnico, pri kateri bo iz prijaznosti sodeloval tukajšnji znani operni pevec gosp. Franjo Neralić. Zadušnica se bo služila v stolni cerkvi ob 9. zjutraj. —

Jugoslovenska Matica na našem jugu.

Jugoslovenska Matica se dolgo ni mogla uveljaviti izven mej Slovenije in deloma tudi Hrvatske. Šele v zadnjem času je bil sestavljen v Beogradu odličen odbor z generalom Rankovićem na čelu, ki si je stavil za svojo nalogo, da zainteresira tudi srbsko javnost in najvišje kroge v naši državi za cilje Jugoslovenske Matice. Nedvomno je največjega pomena, da se tudi naši bratje na jugu seznanijo z našo boljo na Koroškem in Primorskem. Glavni odbor izdaja tudi revijalno glasilo Jugoslovenske Matice »Domovino« z zemljevidom naše domovine in slikami prvega Karadjordja ter protektorja Jugoslovenske Matice Njeg. kr. vis. kraljeviča Tomislava na čelu. Ministrstva prosvete, pravde in narodnega zdravstva so s posebnim odlokom priporočila »Domovino« kot glasilo Jugoslovenske Matice, ki zasluži vsestranske podpore. V času, ko se v Sloveniji z gotove strani forsira »Slovenska Straža«, je značilno, da je objavljen v »Domovini« med dobrotniki Jugoslovenske Matice tudi minister g. dr. Korošec, kar naj bi služilo mnogim za vzgled.

Glavni pokrajinski zbor Jugoslovenske Matice

se bo vršil v nedeljo, dne 28. t. m. ob 10. dop. v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru. Dnevni red: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Tajniško poročilo. 3. Blagajniško poročilo. Popoldne bo v mali dvorani Narodnega doma **delegatsko zborovanje** s sledečim dnevnim redom: 1. Debata k dopoldanskim poročilom. 2. Poročilo revizorjev. 3. Volitev novega odbora. 4. Predlogi podružnic. 5. Slučajnosti. K dopoldanskemu zborovanju imajo poleg delegatov dostop vsi člani mariborske podružnice Jugoslov. Matice, ki se morajo na zahtevo legitimirati, kakor tudi povabljeni gostje. K popoldanskemu delegatskemu zborovanju pa bodo pripuščeni samo delegati podružnic, ki se bodo morali legitimirati s pooblastili svojih podružnic.

Današnji svinjski semenj.

Davi so na svinjski semenj pripeljali 251 svinj, od katerih je bilo prodanih 153 komadov. Kupčija je bila precej živahna, cene pa so bile naslednje: 5—6 tednov stari Din 125—150 komad, 7—9 tednov Din 125—280 kom. 3—4 mesece stari Din 350—400 kom. 5—7 mes. 450—550, 8—10 mes. Din 580—750, eno leto stari Din 1000—1200. Meso žive teže Din 10—12.50 kg, mrtve teže pa Din 16—17. —

Lahek potres

je bil včeraj okrog 6. ure zvečer čutiti v Mariboru. Trajal je le nekoliko sekund, vendar so se razgibale viseče svetilke in tudi okna so nalahno zažvenketala. Potres so občutili na večjih mestih. Krat kotrajni potresni sunek ni preveč razburil ljudi, ker je večini ostal celo neopazen. —

Tujsko-prometna zveza

za mariborsko oblast ima svojo letno glavno skupščino v soboto dne 4. maja ob pol 10. dopoldne v restavraciji glavnega kolodvora v Mariboru. —

Vojni oškodovanci — prečani — pozor!

Odbor vojnih oškodovancev v Mariboru naznanja, da se bo vršil dne 5. maja ob 13. uri v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru občni sestanek vojnih oškodovancev, na katerem bo poročala deputacija o uspehu intervencije glede vojne odškodnine v Beogradu. Ker je sestanek važnega pomena, se pričakuje polnoštevilna udeležba. —

Razglasitev vojnega razporeda

je določena na dan 5. maja z začetkom ob 7. zjutraj, ter traja nepretrgoma do 6. zvečer in sicer na travniku vojaškega vežbališča na Teznu ob vsakem vremenu. Letošnje razglasitve se morajo udeležiti: vsi voj. obvezniki rojstnih letnikov 1879 do 1907, ki so pristojni v Maribor in bivajo v mestu; vsi začasni invalidi ter vsi oni rez. častniki bivše Austro-Ogrske gori navedenih rojstnih letnikov, ki še niso sprejeti v našo armado. Izvzeti so: rez. častniki naše armade, duhovniki, vsi stalno nesposobni, vsi stalni invalidi, vsi težko bolni in nujno zadržani in vsi voj. obvezniki, ki so pristojni v Maribor, pa bivajo izven območja mestne občine. K razglasitvi se imajo javiti tudi vsi dajalci živine, vozil in drugih prenosnih sredstev. Vsakdo mora prinesti s seboj kako vojaško listino. Za one, ki bi se iz kateregakoli vzroka ne mogli udeležiti razglasitve dne 5. maja, je določen dan 9. maja ob istem času in na istem mestu. Pripominja se, da bo na ta dan mestni avtobus vozil od 7. do 18. ure z Glavnega trga na vežbališče na Teznu in nazaj.

Z veronalom

se je hotela davi zastrupiti 40letna zasebnica Karolina Jesih. Prepeljali so jo takoj v bolnico in je upati, da ji rešijo življenje. —

Neprevidna mladina.

Niso osamljeni slučaji, da se dečki, katerim se dopade pokanje s pištolami ponesrečijo prav opasno. Tako tudi včeraj. V Smetanovi ulici sta se igrala brata Brus, oba dijaka. Francetu se je sprožila slobert-pištola 5½ mm kalibra in šibra je zadela njegovega brata Ivana v glavo. — Žrtev mladostne neprevidnosti so kajpak odpremili v bolnico. —

Riziko dela.

Nesreče pri sekanju drv in nakladanju hlodov so zadnji čas kaj pogoste. Skoro ne mine teden, da ne bi registrirali kake nesreče. Včeraj se je ponesrečil pri nakladanju hlodov v podpohorskih gozdovih veleposestva Glančnik 48 letni Alojz Klis. Hlod mu je zlomil levo nogo. Ponesrečenega drvarja, ki je znan kot zelo vesten delavec, so odpeljali v bolnico. —

Nezgoda s flobertpištolo.

Včeraj popoldne so se otroci igrali ob Dravi z malo flobert pištolo. Pridružil se jim je tudi 14letni Ivan Stern, ki ga je mati poslala k sosedu po seme. Mali Ivan B., 13 letni šolar pa je z orožjem ravnal tako neprevidno, da je projektil zadel Ivana Sterna in mu obtičal v komolcu leve roke. Prepeljali so ga v bolnico, kjer ga bodo operirali. —

Mariborska Streljačka družina

priredi v nedeljo, dne 28. t. m. na strelišču v Radvanju svečano otvoritev letošnje sezone. Članstvo se bo zbiralo na Trgu Svobode, odkoder bo odkorakalo ob 9. dop. v povorki z vojaško godbo na strelišče. Avtobus bo vozil tja in nazaj. V slučaju dežja se prireditev preloži na poznejši čas, ki bo pravočasno objavljen v časopisih. 958

Ribarsko društvo Maribor

priredi v soboto dne 27. t. m. ob (8.) 20. uri v Gambrinovi dvorani — Gregorčičeva ul. — svoje mesečno zborovanje z jako zanimivim dnevnim redom. Predaval bo častni predsednik ribarskega društva g. dr. Kraus o ribah na potovanju črez vodostaje po ribjih stezah s posebnim ozirom na ribjo stezo pri falski elektrarni. K zanimivemu z modeli ribjih stez ponazorjenemu predavanju vabimo najvljudneje ne le vse društvene člane, temveč so dobro došli vsi, ki se zanimajo za omenjeni predmet. — 928

Iz življenja Julesa Vernea

NJEGOVA MLADOST IN LITERARNO UDEJSTVOVANJE.

Ves svet je slavil dne 8. februarja 1928. stoletnico rojstva slovitega francoskega pisatelja Julesa Verne-a. Milijoni eksemplarjev njegovih fantastičnih del so preplavili vse kontinente. Njegova dela so bila prevedena v vse kulturne jezike in celo Kitajci ter Perzijci se lahko ponašajo ž njimi. Vse pridobitve poznejšega časa, kakor telefon, gramofon, avtomobil, vodljivi zrakoplov, odkritje Severnega tečaja in drugo je genijalni pisec predvideval v svojih delih in napovedal tudi podrobnosti, ki so se kasneje uresničile.

O njegovem življenju, dejanjih in nehanju pa se je prvotno vedelo prav malo. To vrzel je izpopolnila šele knjiga, ki jo je spisala M. Allotte de la Fuye, ki je imela priliko seznaniti se z vsebino korespondence slavnega moža, ki jo je vodil s svojimi stariši, svojo soprogo, sorodniki sploh in prijatelji.

Mladostna leta je Jules Verne preživel v francoskem mestu Nantesu. Bil je sin tamkajšnjega odvetnika in si je že kot otrok dovoljeval na skrivaj razne avanture. Ko so ga stariši nekoč zalotili pri nevarni vožnji na morju, jim je obljubil: »Odslej bom potoval le v sanjah«. Kasneje je študiral v Parizu, kjer bi moral po predpisih strogega očeta izhajati z 40 sousi. Večkrat pa se je pripetilo, da je mesto 40 porabil tudi 47, 48 ali celo več sousov na dan, radi česar je bil primoran prositi očeta, da mu je dovolil večje izdatke. Ko pa se je mladenič seznanil in upeljal v francoske literarne kroge, ga ni več veselila očetova pisarna, katero bi bil moral po dokončanju študija prevzeti. Postal je tajnik Theatre lyrique in pričel pisati oderska dela, ki so bila igrana z zadovoljivim uspehom, dočim so danes popolnoma pozabljena. Poznanstvo s potniki, raziskovalci, tehniki in študij znanstvenih del sta ga končno napotila na pravo pisateljevanje. Pisal je novele v razne časopise, vendar pa se je pritoževal, da ga pri njegovem udejstvovanju preganja smola. V nekem pismu na svojega očeta iz leta 1862 pravi: »Kadar imam kako idejo, ali se bavim s kakim literarnim delom, mi gre vse narobe. Ako napišem kako stvar za gledališče, je ravnatelj gotovo ob službo; ako srečno izberem naslov, ki mi ugaja, ga čitam v prihodnjih dneh na gledaliških letakih, ki razglašajo delo kakega drugega pisatelja. Ako zamislim kako novo snov, ki bi utegnila biti prijetno čtivo, me prehiti sigurno kak avtor. Ako bi mi uspelo, da bi odkril štirideseti planet, sem prepričan, da bi se razletel!« Ker so bili njegovi dohodki zelo skromni in ker se je medtem tudi poročil, se je odločil, da postane borzni mešetar. Končno pa je našel v Hetzlu založnika, ki je imel za njegov trud mnogo razumevanja in je spoznal njegov talent ter mu pogodbeno zajamčil redne dohodke. Od dneva, ko je izšlo njegovo pomembnejše delo »Pet dni v balonu« (1865), pa je postal najbolj čitan pisatelj.

Jules Verne je bil prepričan, da se bodo vse njegove fantastične napovedi uresničile. »Vse, kar si izmislim, vse, kar si zamislim, bo stvarnost prehitela, kajti prišel bo trenutek, ko bodo ustvarjanja znanosti zasenčila možnosti današnje fantazije.« Očetu pa je pisal: »Ponovnokrat sem ti že pisal, da mi brzijo skozi možgane nemogoče stvari. Stvarne in resnične niso, toda vse, kar si more človek le zamisliti, to bodo zanamci zmogli v resnici ustvariti«. Povodom prve poizkusne vožnje podmornice »Junior«, ki jo je konstruiral Simon Lake, je leta 1898. brzojavil v Ameriko: »Čeprav je moja knjiga »Dvajset tisoč milj pod morjem« le plod fantazije, sem prepričan, da bo vse od točke do točke, kar sem predvidel, postala resnica.

Jules Verne je bil genijalen pisatelj. Njegov prožni in domislekov bogati duh je človeštvu v mnogem koristil. Priznati pa mu je treba tudi literarične sposobnosti, ki si jih je pridobil z izredno marljivostjo. Najprej je svoje romane skiciral s svinčnikom, nato jih je čital in ponovnokrat spreminjal. Mnogo pozornosti in važnosti pa je polagal tudi na moralno tendenco svojih del. Končno je prav obilno korigiral še odlomke, ki so se nahajali že v tisku, tako da je postal kakor Balzac, strah stavcev.

Leta 1872., ko je dosegel višek slave, se je umaknil v Amiens, kjer je tudi umrl leta 1905., star 77 let.

Skrivnost zakonske sreče

PRIJATELJSTVO JE BISTVO ZAKONA, SKUPNI INTERESI BISTVO PRIJATELJSTVA. — RAZUMEVANJE ŽENE JE SREČA OBEH.

Znamenita filmska igralka Mary Pickford ni samo prvovrstna filmska moč, temveč tudi vzorna zakonska družica, kar je predvsem pripisati njenemu posebnemu razumevanju bistva zakonske sreče, o čemer je dala ameriškim novinarjem sledeče izjave:

»Kdor goji željo, svoj zakon napraviti srečnim in prijetnim, mora svoje čuvstvenost prilagoditi v svrho skupne zakonske sreče povprečnosti vsakdanjega življenja ... Prepričana sem, da je predvsem prijateljstvo to, kar tvori jedro zakona. Razumevanje med zakoncema pa je bistvo prijateljstva, ki ga gojita mož in žena drug do drugega. Važna je tudi potrpežljivost in v znatni merj seveda dobrota, ki jo izkazujeta drug drugemu. Zakonca morata biti sposobna lajšati skrbi drug drugemu. Kadar pa minejo divji čuvstveni izbruhi prve mladostne ljubezni, ki jih mora izpodriniti slej ali prej suhoparnost vsakdanjega življenja, jih morajo zamenjati medsebojno spoštovanje in vzajemni interesi, ki so podlaga prave tovarišije. Skupnost interesov je skala, na kateri sloni tudi moj zakon. Je pa v mnogih slučajih tudi skala, ob kateri se razbijajo čolnički mnogih zakonov.

Tekom časa, ko se razblinijo prve ljubezenske blodnje, ki jim pravimo čista ljubezen, združuje [illegible] samo spoznanje skupnih interesov. Pri meni pa še posebej globoko čustvo hvaležnosti za vso ljubezen in skrb, ki mi jo Douglas posveča. Kajti Douglas je ravno tako dober zakonski mož, kakor je dober pri izvrševanju poklica. Prva njegova misel velja meni in to njegovo pozornost smatram za največje darilo, ki ga premore zakonski mož. Najin čas, najini interesi so docela posvečeni filmu. O vseh podrobnostih razmišljava skupno, o sceneriji, o svetlobnih efektih, o opremi in kostimih; sploh o vsem, kar je bistveno za dobe. film. Skoro vsak večer si ogledava po en film, pa naj si bo najin, ali kakih drugih filmskih zvezd.

Gospodarski boj, ki je prisilil žensko, da se je samostojno lotila najrazličnejših del, jim je gotovo v marsičem [illegible] istil. Razširil jim je duševno obzorje in jih zainteresiral za stvari, ki so izven gospodinjskih zadev. Danes ženska ne tiči več v ječi brezdelja, ki jo je ustvarila železna tradicija in vrsta zastarelih predsodkov. Prišle so do spoznanja, da je za moža, kakor tudi za ženo le delo vsebina življenja, ne pa zabava in razvedrilo. In kadar se poroče, jim je razumljivo, da se mora moški po napornem celodnevnem delu zgubljati v raztresenosti in otopelem razmišljevanju. Opravičljivi so tudi pojavi nervoznosti. Z razumevanjem jim bodo uvidevne žene skušale olajšati misel na delo, ki se bo prihodnjega dne zopet nadaljevalo.

Moški, ki daruje ženski svojo ljubezen, dom, ji vse zaupa, hoče imeti v njej prijatelja, ne pa porcelansko figuro, ki se stre pod prvim dihom različnih mneni. Preveč bi se zahtevalo od človekove narave, ako bi se ne uvidelo, da je tudi zakonski mož od časa do časa slabe volje in slabo razpoložen. Saj tudi ženske nismo drugačne. Razen tega pa bi bilo naravnost dolgočasno v zakonu z vzornim možem. Dovolj je imeti moža, ki si upa in zmore prevzeti popolno odgovornost za svojo ženo in rodbino, ostalo pa je na ženi, da uredi tako, kakor pač obema najbolj ugaja.

Zanimiv incident v cerkvi

V Grimstadu na Norveškem se je pripetil v nedeljo med službo božjo izredno mučen pripetljaj, ki gaje izzval že več let tamkaj kot učitelj jezikov zaposleni nemški književnik, dr. Dühring, sin znanega nemškega medicinca prof. Dühringa. Ko je namreč protestantski pastor ravno stopil na prižnico, se je dr. Dühring nenadoma dvignil, skočil proti oltarju in pometal na tla cerkvene posode in prt. Nato se je obrnil proti vernikom z besedami: »Moral sem to storiti, ker nauk cerkve ne soglaša z naukom življenja!« Službo božjo so morali seveda takoj prekiniti. Dühringa pa je odvedla policija. Policijskemu komisarju je izjavil, da ni imel drugih sredstev, da bi protestiral proti napačnim naukom cerkve. Dühringa so nato prepeljali na živčno kliniko, da preiščejo njegovo duševno stanje.

Čudežni zdravnik Zeileis

V pondeljek je v Welsu na Spodnjem Avstrijskem nenadoma umrla 33-letna poštna uradnica Elfrida Zöllner, ki je prišla iz Gdanskega v Galsbach, da poseti znanega »čudežnega« zdravnika Zeileisa. Gospa je konzultirala Zeileisa radi bolečin v trebuhu in se je nato odpeljala v Wels, kjer je prenočila v hotelu »Traube«. V pondeljek zjutraj je naročila avto, da se odpelje na kolodvor. Med vožnjo ji je nenadoma postalo strašno slabo, tako, da jo je moral šofer odpeljati v bolnico v Welsu, kjer je umrla že v preiskovalni sobi. Uvedena je bila takojšnja preiskava, da se dožene, kaj je bil pravzaprav vzrok njene smrti. Sicer pa ni več nobena tajnost, da je Zeileisova spretno inscenirana elektro terapija čisto navaden Blažev žegen, ki nič ne koristi in nič ne škoduje.

Muzej Tycha Braheja

Na malem švedskem otoku Hvenu v Sundu bodo na inicijativo švedske akademije znanosti ustanovili muzej Tycha Braheja. Tycho je bil, kakor znano, znameniti zvezdoslovec 16. stoletja, ki je na otoku, podarjenem mu od danskega kralja Friderika II., zgradil astronomsko postajo, ki jo je opremil z dragocenimi astronomskimi instrumenti. Ta astronomska postaja — imenovana Oranienburg — je bila tudi učni zavod za tedanjo evropsko astronomijo. Muzej bo zgrajen v starem švedskem podeželskem slogu. V muzej bodo prepeljali tudi vse pod razvalinami Oranienburga najdene predmete in aparate Tycho de Braheja, ki so sedaj spravljeni v Stockholmu in Sundu. Muzej bo otvorjen že sredi letošnjega poletja.

Bela „kultura"

V Bloemfontainu v Južni Afriki je vzbudila razsodba tamkajšnjega sodišča splošno pozornost med prebivalstvom. Neki farmer je namreč tako mučil svojega zamorskega uslužbenca, da je ta umrl. Sodnik, pred katerim se je moral zagovarjati ta beli »kulturonosec«, je obsodil surovega farmerja na bičanje, da tako še sam okusi slasti biča, s katerim je tako rad pretepaval ubogega svojega zamorskega delavca.

Nesporazumljenje.

Ljubitelj starin, gospod Trpin, je gostom pokazal doprsni kip Trubarja, ki je krasil predsobo.

»Iz kakšne mase pa je ta zadeva?«

»Iz konkurzne mase trgovca Pečovnika.«

Šport

ISSK MARIBOR : SK CELJE.

V nedeljo nastopi v Mariboru na igrišču »Maribora« prvak celjskega okrožja SK Celje proti prvaku Maribora ISSK Mariboru v prvenstveni tekmi, ki bo določila prvaka mariborske oblasti.

ISSK Maribor je prvo tekmo odločil v svojo korist, vendar pičlo razmerje 3:1 dokazuje, da je protivnik moštvo, ki razpolaga z dobrimi močmi, zlasti v napadu in ožji obrambi. V prvem srečanju so Celjani držali remis prav do srede drugega polčasa, nakar je šele »Mariboru« uspelo izrabiti dve kočljivi situaciji in odločiti tekmovanje v svojo korist.

Gotovo je, da bodo protivniki »Maribora«, ki nastopi v nedeljo na lastnih tleh, doprinesli ponovno dokaz, da so moštvo, s katerim je treba računati. Priznati je treba, da so izredno odporno in odlično defenzivno moštvo, ki ima v vratarju najboljšo moč.

Sodil bo najbrž ljubljanski sodnik.

PRVENSTVO HAZENE.

ISSK Maribor - SK Ptuj.

V nedeljo prične prvo kolo hazenskega prvenstva. V mariborski oblasti nastopita državni prvak ISSK Maribor proti SK Ptuju v Ptuju, v Ljubljani pa SK Ilirija proti SK Primorju.

Družina SK Maribora odhaja v prvenstveno tekmovanje s sigurnimi izgledi. V Ptuju sicer ne bo nastopila s kompletno prvo garnituro, vendar jamči napad sam za pozitiven izid srečanja, dočim bo tudi obramba solidno formirana, tako da bodo morale Ptujčanke, ki so požrtvovalna družina, zastaviti vse moči in sposobnosti, da se zavarujejo pred občutnejšim porazom.

Državni prvak bo nastopil v sledeči postavi: Hilda; Hilda II; Vida, Herma; Verica, Olga, Danuša.

Sodnika ZHS še ni določil.

Službeno iz MOLNP.

V nedeljo dopoldne ob 10. na igrišču SK Maribora prvenstvena tekma SK Železničar - SK Svoboda.

Prvenstvena tekma rezerv ISSK Maribora in SK Svobode se preloži na poznejši čas. Nedeljska tekma pa bo imela prijateljski značaj.

Semifinalna tekma Maribor - Celje prične ob 14.30 na igrišču ISSK Maribora. —

Službeno iz ZNS (sekcija Maribor).

Sodnika za semifinale ISSK Maribor - SK Celje delegira ZNS Ljubljana. — Prvenstveno SK Železničar - SK Svoboda ob 10. na igrišču SK Maribora sodi g. Frankl, tekmo rezerv ISSK Maribor - SK Svoboda g. Ermenc. — Stranska sodnika pri semifinalni tekmi sta gg.: Fašing in Schimonz. — Tajnik.

Službeno iz LNP.

Verifikacija igralca Petra Podjaverška se anulira. Zaradi nedovoljenega nastopa v rezervi Rapida pa se ga preda kazenskemu odboru.

Poslovni odbor je na predlog MO v Mariboru oprostil SK Svobodo igranja juniorskih prvenstvenih tekem v pomladanski sezoni.

SK Železničar se poziva, da predloži tekom treh dni predpisano postavo svojega moštva, ki je nastopilo v Beljaku.

ISSK Maribor — nogometna sekcija

Postave moštev za nedeljo so objavljene na oglasni deski v Ljudskem vrtu.

SK Železničar.

Trening za posamezna moštva prične v pondeljek 29. tm. vsakokrat ob 17. v sledečem redu: ponedeljek in petek trenira I in II. mladina, torek in četrtek I. moštvo in rezerva in sreda: lahka atletika obligatno za vse. — Tajnik.

Posledica previdnosti.

Pestunja se je vrnila h gospodinji popolnoma objokana in tožila:

»Milostljiva, Marico sem izgubila v parku.«

»Čemu vendar niste govorili s stražnikom?«

»Saj, milostljiva, to je bil ravno vzrok, da mi je Marica neopaženo zašla med množico.«

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 64

Toda Aretinovi gostje so bili med tem odšli. Tudi Bembo se je poslovil.

Pietro Aretino je odposlal Klaro in Margarito, nato pa je naglo stopil k vratom, skozi katera je bil spustil Florentinca, ki je želel doseči čast, da postane njegov tajnik.

Florentinec je stal za njimi in čakal.

»Stopite z menoj«, je dejal Aretino ter ga vlekel s seboj v majhno in skromno opremljeno sobico.

»Tu«, je pripomnil, »se ne bojim radovednih ušes; tu lahko govorite. Zakaj je vaši baladi ime »Pesnik in razbojnik«, in zakaj se godi v soteski Piave?«

Florentinec si je s kratko gesto snel plavo lasuljo, ki mu je zagrinjala čelo s svojimi mehkužnimi kodri: pred Aretinom se je pojavil moški obraz Rolanda Kandiana.

»Vi!« je vzkliknil domačin.

»Jaz, ki igram svojo ulogo, kakor se nadejam, da boste vi igrali svojo. In da začneva . . .

»Govorite, gospodar«, je rekel Aretino, ne da bi se moral premagovati ob tej besedi.

»Torej, treba je pred vsem, da postanem za nekaj časa vaš tajnik. Razen tega hočem iti z vami na veselico, pri kateri boste jutri navzoči.«

»Pri kurtizani Imperiji?«

»Da. Sicer pa, kako živi ta ženska? Zdi se mi, da sem slišal govoriti o nekem otroku, ki ga je imela. Ali je to resnica?«

»Resnica je, čeprav je znano le malokomu, da ima Imperija hčer.«

»Kako ji je ime?«

»Bianca«.

»Koliko ji je let?«

»Dvanajst do štirinajst.«

»Dobro. Na tej veselici skrbite, da bom mogel videti mlado Bianco, in da dobi kurtizana Imperija nekoliko zaupanja v vašega tajnika.«

»Ali je to vse, gospodar?«

»Vse za zdaj. Jutri pridem zopet k vam. Vi me sprejmete ter me nastavite za svojega tajnika. Pojutrišnjem me vzamete s seboj na veselico h kurtizani Imperiji. Potem bova že videla. Zdaj pa me spravite iz hiše, ne da bi me kdo opazil. Da, nekaj sem pozabil. Človek, ki me je spremil in čaka v vaši predsobi, naj postane vaš služabnik. Tudi on vas mora spremiti v palačo kurtizane Imperije.«

Med temi besedami si je Roland popravil tisto plavo lasuljo, ki je tako dovršeno izpreminjala izraz njegove energične in ponosne glave.

Aretino je ves bled spremil Rolanda do skritih vrat na zadnji strani palače. Nepravi Florentinec je naglo odšel. Peter Aretino se je zdaj počasi vrnil v sobo, kjer je čakal sivolasi spremljevalec. Rolandov nepričakovani poset je bil razburil vse njegove misli.

»Ta človek ima nenavadno moč do ljudi«, je premišljal sam pri sebi. »Jaz, ki se bojim kvečjemu svojih sovražnikov, se bojim tega človeka, ki me čuva! Po kaj prihaja v Benetke? Kdo je? Kam hoče? . . .«

Zapazil je sivolasega orjaka, ki je miroljubno čakal na klopici.

»Vi, prijatelj, ste tisti, ki želi stopiti v mojo službo?« ga je vprašal.

»Da, in sicer čim najprej.«

»Še ta hip, ako hočete.«

»Če je tako, naročite mi livrejo. Imeti jo moram najkasneje pojutrišnjem.«

»Za veselico pri kutizani Imperiji?« Je vprašal Peter tiho.

»Ne vem. Takšna so pač povelja, ki vam jih imam ukaz sporočiti . . . Ah, še nekaj . . . Želim, da ne bi spal v družbi ostalih slug.«

»Dobili boste svojo sobo.«

»Dobro bo, če bodo okna na Veliki Kanal.«

»Pojdite z menoj, da vam jo pokažem, in recite sami, če vam je po godu.«

Nekaj trenutkov kasneje je bil Skalabrino, ki ga pesnik ni spoznal, a so ga naši bralci gotovo že uganili, nastanjen v majhni sobici, ki je odpirala svoje okno na Veliki Kanal.

Drugi dan je Aretino predstavil svojima tajnikoma novega tovariša, rekoč, da bodo odslej skupaj vršili svoj posel; zatrdil je, da mu je poslal tega tajnika njegov visokorodni prijatelj Ivan de Medicis. In novi tajnik se je nastanil v Aretinovi hiši prav tako neslišno, kakor prejšnji dan njegov služabnik.

Tretji dan proti deveti uri zvečer je stopil Aretino v krasno gondolo s škrlatnim šatorom, ki je čakala pred njegovo palačo. S seboj je imel svojega novega tajnika in dvoje slug, oblečenih v blestečo livrejo, med katerimi je bil tudi orjak s sivimi lasmi in slokim hrbtom. Spremstvo večih služabnikov ni pomenilo samo potratnosti, nego tudi koristno varstvo. In zato so bili vsi služabniki pod svojo gala-livrejo oboroženi kakor za na bojni pohod.

Gondola je polagoma drčala po Velikem Kanalu.

Deset minut nato je ostala pred razkošno palačo Imperije.

Pročelje je bilo sijajno razsvetljeno.

Iz notranjščine so prihajali glasovi godbe.

Kakih dvaiset slug, štrlečih od zlata, je tvorilo špalir od kanala do palačinih stopnic, da so sprejemali kurtizanine goste, in izza obeh vrst tega špalirja so gledali bedni ljudje z nevoščljivostjo in občudovanjem.

Ali revežem ni v veselje, če gledajo ljudi, ki se prihajajo zabavat? . . . Mrklo in bolestno veselje! . . .

Izza Aretinovega hrbta je dal Skalabrino enemu teh beračev neopazno znamenje, kateremu je berač odgovoril z enakim.

(Nadaljevanje sledi).

Iščem samostojno prvovrstno kuharico, ki bi tudi pospravljala. Naslov v upravi »Večernika«. 900

Hitro, poceni in dobro popravlja čevlje vseh vrst samo Brzopodplata, Maribor, Tattenbachova 14. 778

Stanovanje, dve veliki sobi s kuhinjo v sredini mesta oddam v najem. A. Vicel, Glavni trg 5. 937

Mesto hišnika v sredini mesta oddam. A. Vicel, Glavni trg 5. 938

N. Sadlucki. Odpotuje! Hirosof, psihografolog Sadlucki sprejema vsak dan 9.—12. in 14.—19. Maribor, hotel »Zamorec«, 35. Ostane v Mariboru **le še do 29. aprila.** Potem Ptuj, Ljutomer, Celje. 950

Lepo sobo poceni oddam gospodu s 1. majem. Jože Vošnjakova 21. III. nadst., pri sodniji. 952

V soboto popoldan bo v kavarni »Park« koncert. 954

Meblirano solnčno sobo s 1. majem oddam. Pristan 6 I. 957

Mlad trgovski pomočnik, brez staršev in brez vsakih sredstev, išče službe. Vešč je v prodaji mešanega blaga in usnja. Ponudbe je poslati na upravo »Večernika« pod naslovom: Iščem druge stariše. 944

Pošteno dekle, katero zna kuhati ter vsa hišna dela samostojno opravljati, sprejmem v Mariboru proti dobri plači. Naslov v upravi »Večernika«. 931

Pozor! Čebelnjak z 8 koši in paviljon za 9 družin čisto nov na prodaj. Betnavska c. 1. Maribor. 953

Fotografiram vse. Domači, industrijski in sportni posnetki. Nove prenosljive svetilne naprave. Najmodernejši aparati. Fotoatelje zopet odprt. Cene solidne. Fotomayer, Gosposka 39. 463

Iščem službo za lažje pisarniško delo ali za oskrbnika k samostojni gospej. Dopise nasloviti na upravo »Večernika« pod šifro »2000«. 865

Mirni zakonski par, brez otrok, išče stanovanje,- obstoječe iz sobe in kuhinje, ali iz večje sobe s štedilnikom. Pismene ponudbe na upr. pod »Než. Frid.«. U

Dobro ohranjeno že rabljeno decimalno tehtnico kupi uprava »Večernika«. U

Kuhinjska miza rabljena, ceno na prodaj. Vprašati Maistrova ul. 16 I., vrata 6. U

Konjski hlapec iz dežele z večletnimi izpričevali pri konjih, srednje starosti, mora biti pošten in zdrav, se sprejme takoj ali s 1. majem 1929 pri Francu Spes, Tržaška c. Maribor. 942

Zgubil sem temnomodri svilen dežnik, s sivimi progami, v torek ponoči v Dalmatinski kleti (Mlinska ulica) ali v Klavniški ulici. Dežnik naj se odda proti zelo dobri nagradi pri Gniušek, Krekova ulica 5. 945

Važno za vse, ki trpijo na nogah!

Poznana tvrdka Scholl Company, London-Chicago, ena največjih in najznamenitejših tovarn za izdelovanje vložkov za čevlje, opor za noge in ortopedičnih pripomočkov proti boleznim na nogah vseh vrst, nam je prinesla za to mesto samoprodajo njenih, obneslih se, izdelkov. **Specijalist za noge** tvrdke Scholl Comp. bo dne 29. in 30. aprila tl. občinstvu v naši prodajalni **na razpolago, da bode predstavljal in razkazoval Scholl-ove zdravstvene pripomočke. Brezplačno posvetovanje brez potrebe nakupa!** Nikdo naj ne zamudi te redke priložnosti. Vsem težkočam in bolečinam nog se more odpomoči z dr. Scholl-ovimi vložki in ortopedičnimi pripomočki, ki se individuelno prilagodijo.

HUMANIK ZALOGA ČEVLJEV **MARIBOR** GOSPOSKA ULICA Št. 17

Tvornica ŠTAMPILJK T. SOKLIČ MARIBOR

Likarice

za perilo išče tovarna perila **Mirko Kosina, Karlovac.** Nastop takoj. 950

Pohištvo

preproge, linolej, zavese, odeje, ogrinjala, namizni prti, pohištveno blago, vložki, žimnice, otomane, perje, puh, kakor tudi vsa posteljnina po čudovito nizkih cenah pri

566 **KAROL PREIS Maribor Gosposka ulica 20.**

Cenik zastonj Ceniki zastonj

Kralj Debeluh in sinko Debelinko

LEPA PRAVLJICA ZA MLADINO, KI JO DOBITE

V UPRAVI „VEČERNIKA“ MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

PRINCESKO ZVEZDANKO

ZVEZEK LICNO VEZAN 12 DIN PRI

UPRAVI „JUTRA“ IN „VEČERNIKA“

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.